

УДК 7.012:502/504

ТЕКТОНІКА ФОРМОУТВОРЕННЯ КЛАСИЧНОГО ЧОЛОВІЧОГО КОСТЮМУ

Асп. Ю.О. Костогриз, гр. ДФДв-17
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою роботи є дослідження тектоніки, конструктивних особливостей формоутворення чоловічого костюму різних типів. Завдання – дослідити особливості формоутворення різних типів ділових чоловічих костюмів, виявити їхні характерні ознаки.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес формоутворення чоловічого костюму на основі тектонічного підходу, предмет – принципи формоутворення чоловічого костюму різних типів.

Методи та засоби дослідження. Використано методи літературно-аналітичного та системно-структурного аналізу об'єкту дослідження та узагальнення інформації. Основою дослідження стали праці фахівців з дизайну одягу, періодичні та інтернет видання за темою дослідження.

Наукова новизна та практична значущість отриманих результатів. Наукова новизна полягає у визначенні композиційно-конструктивних особливостей ділових чоловічих костюмів різних типів.

Результати дослідження. Одним з основних завдань проектування чоловічого костюму естетично досконалої форми є дизайн-проекування на основі тектонічного підходу – ефективного засобу створення естетично досконалих, композиційно упорядкованих моделей [1, 2]. Тектонічно досконалою формою костюма – це гармонійне співвідношення форми, конструкції і матеріалу; художнє вираження через взаємодію і гармонійне поєднання матеріалу та конструкції у виробі [3].

Проведені нами дослідження та аналіз робіт фахівців з дизайну чоловічого костюму показав, що у ХХ сторіччі сформувалися три основні типи тектонічного устрою ділового чоловічого костюму: англійський, італійський та американський [4]. Пізніше, на основі трьох класичних, виникли три додаткові типи: європейський, німецький і французький.

Костюми англійського типу виділяються класичним кроєм. В Італії спостерігаються дві концептуально різні тектонічні основи костюмів: у північній частині виготовляють представницькі ділові костюми чіткої форми; для півдня характерні костюми неофіційного стилю, піджаки яких мають пом'якшену форму. Діловий чоловічий костюм американського типу характеризується тектонічно вільним силуетом, що злегка прилягає до стегон. У костюмах німецького типу традиційний піджак відрізняється вільним кроєм. Для костюму французького типу характерний піджак приталеного силуету. У 80-х роках ХХ ст. виник чоловічий костюм європейського типу – спрощений варіант костюмів класичних моделей тектонічно вільного силуету.

Перелічені вище різновиди костюмів мають споріднені конструктивні елементи в межах одного типу. Піджаки різняться ступенем об'ємності або прилягання, видом застібки борта, видом кишень, висотою та шириною лінії плечей, кількістю шлиць по спинці, довжині виробу тощо. Штани відрізняються висотою посадки та шириною штанин. Так, англійський костюм – це, зазвичай, двійка чи трійка з одно- (рис. 1, а, б; рис. 2, а, б) або двобортним (рис. 1, в, г; рис. 2, в, г) піджаком напівприлеглого силуету, по низу спинки дві шлиці; штани з високою посадкою, вузькі. Однобортні піджаки італійського типу (рис. 1, г, д) можуть мати одну шлицю на спинці, двобортні (рис. 2, г, г) – без шлиць, застібка з високим розташуванням верхнього гудзика; штани прямі, не широкі. Костюм американського типу (рис. 2, д) характеризується відсутністю підплічників та вільним силуетом, однобортні моделі по спинці з однією шлицею, двобортні – з великим вирізом горловини; штани широкі зі складками на поясі. У костюмах європейського типу (рис. 1, е) піджак довжиною нижче лінії стегон, з подовженою лінією плеча та широкими лацканами, шлиці по спинці відсутні. Традиційний піджак німецького типу (рис. 1, е) відрізняється вільним силуетом, французького (рис. 2, е), навпаки, прилеглий по лінії талії.

Сучасні матеріали і технології виробництва виробів
широкого вжитку та спеціального призначення

Ергономіка і проектування одягу

Рисунок 1 – Чоловічі костюми різних типів: англійського типу з піджаком з однобортною (а, б) та з двобортною застібкою (в, г); італійського типу з однобортною застібкою (г, д); європейського типу (е); німецького типу (е).

Рисунок 2 – Чоловічі піджаки різних типів: англійського типу з однобортною (а, б) та двобортною (в) застібкою; італійського типу з двобортною застібкою (г, г); американського типу (д); французького типу (е)

Дизайн-проектування чоловічого костюму на основі тектонічного підходу залежить не тільки від модних тенденцій, а й від матеріалу, з якого його виготовляють. Для костюмів англійського типу характерне використання вовняних тканин; костюми італійського типу виготовляють з тонких матеріалів, які часто мають незвичну фактуру та вигадливий малюнок; основна відмінність костюмів німецького типу – їх виготовляють з вовняної тканини, яка добре тримає форму та не зминається.

Висновки. Досліджено тектоніку формоутворення чоловічого костюму різних типів. Виявлено характерні ознаки та конструктивні особливості чоловічих костюмів різних типів. Встановлено, що дизайн-проектування чоловічих костюмів різних типів значною мірою залежить від матеріалів, з яких їх виготовляють.

Ключові слова: тектонічна форма костюма, конструктивні особливості, діловий чоловічий костюм, типи чоловічого костюму.

ЛІТЕРАТУРА

1. Пашкевич К.Л. Проектування тектонічних форм одягу з урахуванням властивостей тканин: монографія. К.: ПП «НВЦ «Профі», 2015. 364 с.
2. Ніколаєва Т.В. Тектоніка формоутворення костюма: навч. посіб. К.: Арістей, 2008. 340 с.
3. Архитектоника объемных форм: учеб. пособие / О.Н. Данилова, И.А. Шеромова, А.А.Еремина. Владивосток: Изд-во ВГУЭС, 2005. 100 с.
4. Пашкевич К.Л., Лю Цзянсінь, Костогриз Ю.О. Дослідження принципів формування сучасного чоловічого гардеробу. Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті, 2019. №1. С. 18-26.
5. Офіційний сайт Vogue. URL: <https://www.vogue.com>